

Krůta Ferdinand (1920–1992)

1942–1971

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Krůta Ferdinand (1920–1992)
Časový rozsah pomůcky:	1942–1971
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo listu NAD:	202
Evidenční číslo pomůcky:	139
Jméno zpracovatele:	PhDr. Schwippel Jindřich
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 2011

I. Obsah

I.	Obsah	II
II.	Vývoj původce archivního souboru	III
III.	Vývoj a dějiny archivního souboru	IV
IV.	Archivní charakteristika a obsahový rozbor archivního souboru	IV
V.	Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení pomůcky	IV
VI.	Použité prameny a literatura	V
VII.	Inventární seznam	1

II. Vývoj původce archivního souboru

Ferdinand Krůta se narodil 6. května 1920 v Praze v zámožné rodině. Zájmy rodičů i syna byla jednak kultura (film, divadlo, hudba) a jednak i sport. Jeho matka Katy Kaclová-Vališová byla jednou z prvních českých filmových hereček.

Mladý Ferdinand Krůta, jak svědčí jeho pečlivě psané deníky, dokázal dělit čas mezi amatérský fotbal a jiné sporty v Černošicích, kde měli Krůtovi své druhé bydliště, sborový zpěv v kostele, v kabaretech, v Praze pak (za Protektorátu) hrál s ochotníky v Malostranské besedě. Se svými rodiči nebo s rychle se střídajícími přítelkyněmi také velmi často chodil do biografů, méně do divadel. Po válce se stal členem a na určité období dokonce vedoucím IV. skupiny státního Vesnického divadla, kde na různých venkovských „štacích“ hrával i titulní role.

Jeho deníky obsahují jen kusé údaje o jeho různých dalších zaměstnáních: před totálním nasazením za války ho delší dobu chránila nějaká spolupráce s Kuratoriem pro výchovu mládeže. „Totálně nasazen“ byl na kratší dobu v AEG v Berlíně (1943) a v srpnu 1944 v Čechách. Nějakou dobu po r. 1945 pracoval pro Disbanku, v únoru 1948 rozvážel (patrně jako zaměstnanec Melantrichu) dočasně zakázané Svobodné slovo, další zaměstnání mu pak poskytlo již zmiňované Vesnické divadlo (1949–1955). Jeho životopis¹ uvádí ještě Městské oblastní divadlo v Kolíně (1949), D 34 E. F. Buriana (1955–1985).

Ovšem od roku 1953 (role průvodčího ve filmu *Expres z Norimberka*) se stal velmi často obsazovaným hercem menších i větších rolích ve filmu i v televizi. V těchto dvou mediích vytvořil do r. 1990 celkem 116 menších i větších rolí. Za významnější se pokládají role strýčka Nonemana v *Ostře sledovaných vlacích*, bývalého holiče Kudly ve *Skřiváncích na niti*; titulní role (trenér Dědek) se dočkal v dramatu *Pěsti ve tmě* (1986). Nejčastěji pracoval pod režiséry J. Menclem a J. Soukupem.

Ferdinand Krůta velmi často spolupracoval i s čs. rozhlasem a byl i dobrým dabérem (např. *Méďa Běďa*, *Marco Polo junior* a další).

Oblíbený herec menších i středních rolí zemřel 1. června 1992 ve věku 72 let.

¹ Jarda „krib“ Lopour, <http://www.csfd.cz/herec/966-ferdinand-kruta/> obsahuje podrobnou filmografii F. Krůty včetně televizních rolí, působení v rozhlase a dabingu. Odtud čerpána většina informací. Méně podrobné je heslo Ferdinand Krůta – Miloš FIKEJZ: *Český film. Herci a herečky/ I. díl: A–K*. Praha: Libri 2006, s. 696–698.

III. Vývoj a dějiny archivního souboru

Jedná se o fragment písemné pozůstalosti zachráněné několik let po smrti jeho původce a předané v jedné igelitové tašce. Lze se jen domnívat, že F. Krůta si pečlivě uchovával a třídil svou korespondenci – o tom svědčí např. zbytky děrování po uložení asi v šanonech a někde dokonce i číslování. O určitém zájmu dokumentovat vlastní biografii svědčí i to, že deníkové záznamy původce pečlivě přepisoval do dvou velkých knih zřejmě z původních podkladů. Do jaké míry ovšem původní podklady při přepisu sám cenzuroval, nám není známo.

IV. Archivní charakteristika a obsahový rozbor archivního souboru

Slovo fragment vystihuje vše. Uchovalo se několik málo osobních dokladů, několik dopisů přátel a příbuzných; jediný větší celek tvoří dopisy zůstavitelova otce a samozřejmě dvě knihy pečlivých deníkových záznamů často i intimního charakteru (1.1. 1942–5.4. 1950). Deníky i dopisy jsou zajímavým pramenem pro dějiny všedního dne uvedeného období – jak je prožíval bezstarostný příslušník „zlaté mládeže“. Pro regionální dějiny mají ovšem význam pasáže z revolučních květnových dnů r. 1945 v Černošicích a širším okolí. Ovzduší činnosti Vesnického divadla dokládá malý konvolut jeho interních sdělení.

Jako ilustrativní doplněk k deníkovým záznamům mohou posloužit amatérské fotografie – alba rodinných snímků (1960–1961 a 1968–1969; výlety do hor, průvod 1. máje, Divadlo E. F. B., fotbal Herci – Novináři aj.). Zajímavější je soubor jeho snímků z natáčení *Skřivánků na niti* a původní literární scénář B. Hrabala s názvem *Skřivánci na nitích* (sic!).

Fond může posloužit k případnému doplnění životopisu F. Krůty či pro poznání života mladé generace ve válečných a poválečných letech.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení pomůcky

Fragment pozůstalosti (1 karton) byl uspořádán podle schématu pro pořádání osobních fondů v NFA v lednu 2011 s pomocí Mgr. Tomáše Lachmana a PhDr.

Marcely Kalašové. Vzhledem k malému rozsahu fondu nebyly vypracovány žádné rejstříky. Nic nebylo skartováno.

VI. Použité prameny a literatura

- Miloš FIKEJZ: *Český film. Herci a herečky/ I. díl: A–K*. Praha: Libri 2006.
- Jarda „krib“ Lopour, <http://www.csfd.cz/herec/966-ferdinand-kruta/>

VII. Inventární seznam

<i>inv.č.</i>	<i>sign.</i>	<i>obsah</i>	<i>časový rozsah</i>	<i>č. ev. jedn.²</i>
I. a) Osobní doklady				
1		Osobní doklady; celkem fol. 26.		1
dtto		Záznam letů plachtaře, Český národní aeroklub; tiskopis/rukopis ³ česky, ⁴ fol. 22 + vlepená fotografie.	1946	
dtto		Brigádnický průkaz, MNV Úpice; tisk./strojopis, ⁵ dvojlist.	1951	
dtto		Radiokoncese; tisk./rkp., fol. 1.	1954	
dtto		Potvrzení o účasti na lidovém hlasování na obranu míru; tisk., fol. 1.	b.d.	
I. c) Deníky				
2		Deník 1.1.1942–31.12.1947; rkp. (kniha); fol. 152 + desky.	1942–1947	1
3		Deník 1.1.1948–5.4.1950; rkp. (kniha); fol. 98 + desky.	1948–1950	1
II. a) Korespondence rodinná				
4		Dopisy od otce 1943; rkp., fol. 10.	1943	1
5		Dopisy od otce 1946; rkp., fol. 8.	1946	1
6		Dopisy od otce 1949; rkp., fol. 11.	1949	1
7		Dopisy od otce 1950; rkp., fol. 4.	1950	1
8		Dopisy od otce 1951; rkp., fol. 4.	1951	1
9		Dopisy od otce 1952; rkp., fol. 4.	1952	1
10		Dopisy od otce bez data; rkp., fol. 3.	b.d.	1
11		Dopis od matky bez data; rkp., fol. 4 + obálka.	b.d.	1
12		Teta Jeř.; rkp., fol. 3.	1943	1
13		Louis Jalovec Jay (teta); stroj., fol. 1.	1945	1
II. b) Korespondence s přáteli				
14		Franta; rkp., fol. 6.	1943–1944, 1952	1

² Není-li uvedeno jinak, jedná se o karton.

³ Dále jen tisk., rkp.

⁴ Není-li uvedeno jinak, jedná se o jazykově český dokument.

⁵ Dále jen stroj.

15	Hart; pohlednice/rkp., fol. 1.	b.d.	1
16	Holá-Mostecká, Věra (herečka); stroj., fol. 1.	1945	1
17	Hušková, Eva; rkp., fol. 1.	b.d.	1
18	Ptáček, Josef; stroj., fol. 1.	b.d.	1
19	Ringer, K.; rkp., fol. 1.	b.d.	1
20	Vladimír; rkp., pohlednice, fol. 3.	1943, 1946	1
21	Vodičková-Slaninová, M. (herečka); rkp., dvojlist.	1953	1
22	Pohledy ze Švýcarska a Holandska (I. ČLTK); rkp., fol. 3.	1946	1
23	Blíže neurčené; rkp., stroj., fol. 3.	1949, 1953, 1954	1
II. b) Korespondence s úřady			
5)			
24	I. černošické pěvecké sdružení; stroj., fol. 1.	1944	1
25	ČS státní film – filmový archiv; stroj., fol. 1.	1953	1
26	ČS státní film – produkce; stroj., fol. 1.	1953	1
27	Josef Waltner; stroj., fol. 5.	1944	1
28	Malostranská beseda; stroj., tisk., fol. 5.	1943	1
29	ONV Duchcov; stroj., fol. 2.	1953	1
30	ROH – umělecké a kulturní složky; stroj., fol. 1.	1949	1
31	Vesnické divadlo (oběžníky, zprávy); rkp., stroj., fol. 46.	1952–1956	1
II. b) Žertovné dopisy			
7)			
32	Pozvánka do krematoria; stroj., fol. 1.	1943	1
32	Sjezd populárních diplomatů; stroj., dvojlist.	b.d.	1
III. c) Umělecká činnost			
33	Literární scénář Bohumila Hrabala <i>Skřivánci na nitích</i> (sic!). ⁶	1968	
34	<i>Randall a Hopkirk</i> , dialogová listina pro dabing; stroj., fol. 61.	1971	1
V. a) Ilustrační materiál – fotografie			
35	Album rodinných snímků 1960–1961; 44 listů.	1960–1961	1
36	Album “Karlovy Vary, Černošice aj.” 1968–1969; fol. 5.	1968–1969	1

⁶ Předáno do knihovny NFA, p.č. ?.

37	Fotografie z natáčení filmu <i>Skřiváci na niti</i> ; fol. 6.	1969	1
VII. Písemnosti cizí provenience			
38	Rudolf Friml, salonní fotografie s věnováním. ⁷	b.d.	

⁷ Předána do Sbírký fotografických civilních portrétů českých filmových osobností, přír. č. 518 383.

Název archivní pomůcky: Krůta Ferdinand (1920–1992)

Časový rozsah pomůcky: 1942–1971

Počet evidenčních jednotek: 1 karton

Počet inventárních jednotek: 38

Rozsah zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav ke dni: 3. 2. 2011

Archivní fond zpracoval: PhDr. Schwippel Jindřich

Pomůcku sestavil: PhDr. Schwippel Jindřich

Počet stran: V+4

Číslo jednací: NFA 2223/2012

Pomůcku schválil: 28. 12. 2012
Datum

.....
Vladimír Opěla
ředitel NFA

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Krůta Ferdinand (1920–1992)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 5. 11. 2013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.⁸</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Úřední knihy a rukopisy				
Rukopisy	3	2, 3, 34	1	
Fotografické archiválie				
Fotoalba	3	35, 36, 37	1	
Tisky				
Tisky po roce 1800	1	28	1	
Pohlednice	7	6, 15, 20, 22 (3), 23	1	

Ověřená metráž: 0,12 bm

Vyhotovil: Lucie Hurtová

⁸ Inventurní číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventurními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventurním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.